

การศึกษาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ศึกษาของโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือ

THE STUDY ON CURRICULUM FOR THAI LANGUAGE TEACHING AT ELEMENTARY EDUCATION LEVEL OF SCHOOLS IN LOCAL AND ETHNIC AREAS IN THE NORTH

นราวัลย์ พูลพิพัฒน์^{1*}, สุรางคณา ฤกษ์สมบูรณ์ดี², ปทุมวดี ศิริสวัสดิ์³, กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์⁴
และ สิริระ สมนาม⁵

Narawan Poonpipat^{1*}, Surangcana Ruksomboondee², Pathumwadi Sirisawat³,
Kittipong Wongtip⁴ and Sira Somnam⁵

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300^{1,4}
Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang Puak Road, Chang Puak Sub-district, Muang District,
Chiang Mai Province, 50300^{1,4}

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 239 ถ.ห้วยแก้ว ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200^{2,3,5}
Chiang Mai University, 239, Huay Kaew Road, Suthep Sub-district, Muang District, Chiang Mai Province 50200^{2,3,5}

*Corresponding author E-mail: narawalaya@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพัฒนาการหลักสูตรการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ของโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือ 2) ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนการอ่าน การเขียนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือ และ 3) ศึกษาสัมฤทธิ์ผลของการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนการอ่าน การเขียนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยโรงเรียนท้องถิ่นสังกัดการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอน ครูที่ได้รับรางวัลด้านการเรียนการสอน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์หลักสูตร

¹ รองศาสตราจารย์ ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

^{2,3,5} อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์

⁴ อาจารย์ ดร. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

แบบวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย แบบสัมภาษณ์ครู แบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ แบบสังเกตการสอน แบบทดสอบการอ่าน การเขียนภาษาไทย และประเด็นสนทนากลุ่มย่อย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) พัฒนาการหลักสูตรการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือแบ่งเป็น 6 ช่วง ส่วนการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า โรงเรียนทุกโรงใช้หลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 เป็นหลัก บางโรงเรียนได้จัดหลักสูตรเสริม โดยนำภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาเป็นเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) วิธีการจัดการเรียน การสอนการอ่าน การเขียนภาษาไทยของครูพบว่า มี 9 วิธี วิธีการสอนการอ่าน การเขียนที่ประสบความสำเร็จ คือ วิธีการสอนซ่อมเสริมที่เน้นการฝึกปฏิบัติ และเอาใจใส่ ฝึกฝนให้นักเรียนอ่านเขียน ช้า ๆ อยู่เสมอ และ 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนท้องถิ่นมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ออกเสียงศัพท์ที่กำหนดให้ การเขียนสะกดคำจากภาพที่กำหนดให้ การแต่งประโยค และการอ่าน คิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในทุกด้าน ส่วนนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนท้องถิ่นมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านออกเสียง การแต่งประโยค และการอ่าน คิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนของโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ แต่มีผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกด คำจากภาพที่กำหนดให้น้อยกว่านักเรียนของโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์

คำสำคัญ: หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย, ประถมศึกษา, โรงเรียนท้องถิ่น, โรงเรียน กลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือ

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the development of Thai teaching curriculum at elementary school level and the implementation of the curriculum in local schools and schools in ethnic areas in the North, 2) study the method of instructional provision for Thai reading and writing at elementary school level of local schools and schools in ethnic areas in the North, and 3) study the results of implementing the curriculum and instructional provision for Thai reading and writing at elementary school level of local schools and schools in ethnic areas in the North. The research sample included the local schools affiliated with the local administrative organization, the schools in ethnic areas, affiliated with the Office of the Basic Education Commission, superintendents, teachers, teachers who had received teaching award, Prathom Suksa 3 students, and Prathom Suksa 6 students. The research instruments included forms for analyzing the curriculum, forms for analyzing Thai instructional plans, forms for interviewing the teachers and the superintendents, forms for observing class rooms, test on the student's reading

and writing Thai, and the issues for the small group discussion. The data was analyzed in term of mean, standard deviation, percentage.

The research findings were as follows: 1) The development of Thai language teaching curriculum at elementary school level of local schools and schools in ethnic areas in the North could be divided in 6 periods and the implementation of the curriculum in local schools and schools in ethnic areas in the North was found that every school in the country had used 2008 Thai language strand core-curriculum and confined to the structure and learning strands set by the Ministry of Education. 2) The teacher's instructional method for teaching reading and writing Thai was found that there were about 9 methods. From the interviewed, the most teachers similarly contended that the factors leading to successful instruction on reading and writing were the teacher's time devotion and energy for helping the students to be able to read and write. 3) Prathom Suksa 3 students of the local schools had learning achievement in pronouncing the vocabularies assigned, the writing for the word for the given picture, the sentence writing and the analytical reading higher than Prathom Suksa 3 students of the schools in ethnic areas. Prathom Suksa 6 students of the local schools had learning achievement in the sentence writing and the analytical reading higher than Prathom Suksa 6 students of the schools in ethnic areas but had the learning achievement in pronouncing the vocabularies assigned, the writing for the word for the given picture less than Prathom Suksa 6 students of the schools in ethnic areas.

KEYWORDS: Thai Language Teaching Curriculum at Elementary Education Level, Local Schools, Schools in Ethnic Areas in the North, Thai Reading and Writing

บทนำ

หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการส่งเสริมทักษะทางภาษาเพื่อการนำไปใช้อ่าน เขียน และเรียนรู้สาระวิชาต่าง ๆ ของผู้เรียน โดยที่ผ่านมาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาได้มีการปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยสอดคล้องกับทักษะ ความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี

พ.ศ. 2435 จนถึงปัจจุบัน ได้มีการประกาศใช้หลักสูตรระดับประถมศึกษามาแล้ว 12 ฉบับ รวมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน เป็น 13 ฉบับ โดยหลักสูตรนี้เน้นความรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีวิสัยทัศน์

หลักการและจุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สารมาตรฐานและตัวชี้วัดขั้นปีและตัวชี้วัดช่วงชั้นไว้ชัดเจน ทำให้ผู้นำหลักสูตรไปใช้สามารถมองเห็นทิศทางที่จะวางแผนได้อย่างดี ส่งผลให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ในด้านสาระวิชาภาษาไทยของหลักสูตรปัจจุบันนั้น กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ให้วิชาภาษาไทยอยู่ในกลุ่มวิชาทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ 5 สาระ คือ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดู การพูด สาระหลักการใช้ภาษาไทย และสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งผู้เรียนต้องสามารถใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 5 ด้าน เป็นเครื่องมือในการสื่อความคิดความเข้าใจ นอกจากนี้ยังได้กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน ดู และเขียน อยู่ในระดับพื้นฐานที่สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารทั้งการรับรู้และความรู้สึกนึกคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ถือได้ว่าในแต่ละสาระมาตรฐานการเรียนรู้ได้กำหนดตัวชี้วัดของแต่ละระดับ ชั้นปี ตลอดจนคุณภาพของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นไว้อย่างชัดเจน

การอ่านและการเขียนภาษาไทยเป็นพื้นฐานสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ เพราะการเรียนรู้ในสาระอื่น ๆ ตลอดจนวิชาต่าง ๆ ทุก ระดับ ตั ้อง อาศัย ความ สามารถในการอ่าน เริ่มตั้งแต่การอ่านออกสะกดคำได้

จับใจความสำคัญได้ สรุปความได้ จนถึงขั้นอ่านคิดวิเคราะห์ได้ เมื่ออ่านได้แล้ว ก็สามารถใช้กระบวนการเขียน ในการเขียนสื่อสาร เขียนสรุปความ เรียงความ และเขียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การรายงาน การแสดงความคิดเห็น การเขียนเล่าเรื่อง

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้ผู้เรียนมีเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ในวิชาอื่นทุกวิชา และเพื่อสนองตอบนโยบายปลอดการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ที่รัฐบาลปัจจุบันมุ่งเน้น แต่ผลจากการศึกษาวิจัยในปัจจุบันพบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้มีจำนวนค่อนข้างสูง จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยค่อนข้างต่ำ ผลจากการศึกษาวิจัยดังกล่าวได้ระบุถึงปัญหาสำคัญ เป็นเพราะครูขาดวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตลอดจนขาดนวัตกรรมการเรียนรู้และสื่อที่น่าสนใจ จึงเป็นผลให้การจัดการเรียนการสอนการอ่าน การเขียนภาษาไทยไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ เมื่อพิจารณาเชื่อมโยงกับผลการทดสอบระดับชาติ O-NET แล้วจะพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนไทยยังอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากข้อสอบจะมุ่งเน้นความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ ในขณะที่การจัดการเรียนการสอนยังคงอยู่ที่ระดับการอ่านออกเขียนได้ กอปรกับครูยังไม่มีเทคนิคการสอนอ่านเขียนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและคิดวิเคราะห์ในระดับสูง ดังนั้นข้อสอบระดับชาติ O-NET กับ

วิธีสอนจึงยังไม่สัมพันธ์สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ในส่วนของภาคเหนือของไทยนั้น ถือได้ว่าเป็นภูมิภาคที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เนื่องจากมีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งลาวและพม่า อีกทั้งมีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มภูเขา มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ จึงส่งผลให้เป็นภูมิภาคที่มีชนหลากหลายชาติพันธุ์เข้ามาอยู่อาศัย ทั้งที่เป็นชนดั้งเดิมและชาติพันธุ์ที่มาจากภายนอกอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานใหม่ อาทิ ลัวะ ม้ง เย้า กะเหรี่ยง ลีซอ อาข่า ลาหู่ ไทใหญ่ จีนฮ่อ เป็นต้น ทั้งนี้แต่ละชาติพันธุ์ก็จะมีอัตลักษณ์ในด้านวัฒนธรรม ภาษา และความเป็นอยู่ที่เป็นแบบเฉพาะตน ส่งผลให้นักเรียนมีความหลากหลายแตกต่างกัน เพราะมีทั้งนักเรียนในเมือง ในชนบท ที่สื่อสารด้วยภาษาพื้นเมืองและภาษาไทย มีนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาแม่ของตน ก่อเกิดเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ทำให้เกิดปัญหาการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ปัญหาด้านการสื่อสารภาษานี้ถือเป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน การอ่าน การเขียนภาษาไทย

จากหลักการและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการจัดการเรียนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาว่า มีการจัดหลักสูตร วิธีการสอนภาษาไทยอย่างไร ในโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตภาคเหนือ เพื่อจะได้แนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านการเขียนระดับประถมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการหลักสูตรการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ของโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือ
2. เพื่อศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอน การอ่าน การเขียนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือ
3. เพื่อศึกษาสัมฤทธิ์ผลของการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การอ่าน การเขียนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ที่ใช้กระบวนการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

- ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
- 1) โรงเรียนในท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ระดับประถมศึกษาในเขตจังหวัดภาคเหนือ
 - 2) ศึกษานิเทศก์ประจำวิชาภาษาไทยในเขตจังหวัดภาคเหนือ
 - 3) ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาผู้สอนใหม่ในเขตจังหวัดภาคเหนือ (อายุการทำงานน้อยกว่า 10 ปี)
 - 4) ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาผู้สอนเก่าในเขตจังหวัดภาคเหนือ (อายุการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป)
 - 5) ครูที่ได้รับรางวัลด้านการเรียนการสอนในเขตจังหวัดภาคเหนือ และ
 - 6) นักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 3 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตจังหวัดภาคเหนือ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) โรงเรียนในท้องถิ่น สังกัดการบริหาร การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 โรงเรียน กลุ่มชาติพันธุ์ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 21 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พะเยาแพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน โดยเลือกโรงเรียนที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ เฉพาะเผ่าเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ กลุ่มลัวะ ม้ง กะเหรี่ยง อาข่า ล่าหู่ เย้า ไทใหญ่ และจีนยูนนาน 2) ศึกษานิเทศก์ประจำวิชาภาษาไทยในเขต จังหวัดภาคเหนือ จำนวน 7 คน 3) ครูผู้สอน ระดับประถมศึกษา รุ่นใหม่ในเขตจังหวัด ภาคเหนือ (อายุการทำงานน้อยกว่า 10 ปี) จำนวน 58 คน 4) ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา รุ่นเก่าในเขตจังหวัดภาคเหนือ (อายุการทำงาน มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป) จำนวน 22 คน 5) ครูที่ ได้รับรางวัลด้านการเรียนการสอน จำนวน 7 คน 6) นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 200 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 จำนวน 150 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แบบวิเคราะห์หลักสูตร 2) แบบวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย 3) แบบสัมภาษณ์ครู 4) แบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ 5) แบบสังเกตการสอน 6) แบบทดสอบ การอ่าน การเขียนภาษาไทย และ 7) ประเด็น สันทนากลุ่มย่อย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมเอกสารหลักสูตร และ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์
2. สัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ประจำวิชาภาษาไทยในเขตจังหวัดภาคเหนือ
3. สัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยระดับ ประถมศึกษาในเขตจังหวัดภาคเหนือ ทั้งรุ่นใหม่ (อายุการทำงานน้อยกว่า 10 ปี) และรุ่นเก่า (อายุ การทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป)
4. สังเกตการสอนการอ่าน การเขียน ของครูตามสภาพจริงในโรงเรียนที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง
5. วิเคราะห์ผลการทดสอบการอ่าน การเขียนของนักเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษา ชั้นปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาประวัติศาสตร์ล้านนา รวมทั้ง นำเอกสารหลักสูตรสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาไทยและแผนการจัดการเรียนรู้มา วิเคราะห์ว่า หลักสูตรของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นอย่างไร สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง หรือไม่ และมีความเหมือนความต่างกันอย่างไร แผนการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สอดคล้องกับหลักสูตรหรือไม่ มีการจัด กระบวนการเรียนรู้อย่างไร มีวิธีการสอน กิจกรรมการใช้สื่อการเรียน การวัดและ การประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร
2. นำแบบบันทึกการสัมภาษณ์ศึกษา นิเทศก์ รวมทั้งแบบบันทึกการสัมภาษณ์ครู ผู้สอนทั้งรุ่นใหม่และรุ่นเก่า ของโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์คุณสมบัติของครู
สภาพปัญหา อุปสรรคของศึกษานิเทศก์
ในการนิเทศติดตามผล และสภาพปัญหาของครู
ในการจัดการเรียนรู้

3. นำแบบบันทึกการสังเกตการสอน
การอ่าน การเขียนของครูในโรงเรียน มา
วิเคราะห์ว่า กิจกรรมและการจัดกระบวนการ
เรียนรู้ของครูเหมาะสมสอดคล้องกับแผนการ
จัดการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร รวมทั้งวิเคราะห์
ทักษะการสอนการอ่าน การเขียนตามสภาพจริง

4. นำแบบบันทึกการสัมภาษณ์
และคะแนนการอ่าน การเขียนของนักเรียน
จากคะแนนการทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน
การเขียน มาวิเคราะห์ว่าเป็นอย่างไร สอดคล้อง
กับคุณภาพผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
หรือไม่

5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ตาม
จุดประสงค์ ด้วยการพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

1. พัฒนาการหลักสูตรการสอน
ภาษาไทยในระดับประถมศึกษาในโรงเรียน
ท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือ
แบ่งเป็น 6 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 พัฒนาการหลักสูตรสมัย
อาณาจักรล้านนา (พ.ศ. 1839 – พ.ศ. 2453)
เป็นการศึกษาภายในวัด มีพระสงฆ์เป็นครู
การสอนมุ่งเน้นไปทางพระพุทธศาสนา มีการ
สอนอ่านและเขียนหนังสือจนสามารถศึกษา
พระไตรปิฎกได้ ตัวอักษรที่ใช้เรียนในวัดเป็น
ตัวอักษรล้านนา

ช่วงที่ 2 พัฒนาการหลักสูตรสมัยที่

ล้านนาถูกปกครองแบบเทศาภิบาลเป็นมณฑล
พายัพ (พ.ศ. 2453 – พ.ศ. 2475) การจัดการ
ศึกษาเป็นไปตามแนวทางที่ได้รับจากส่วนกลาง
ต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ทรงมีนโยบายสร้างความเป็นชาติเพื่อความเป็น
น้ำหนึ่งใจเดียวกัน กำหนดให้ทุกคนต้องเรียน
ภาษาไทยอย่างเดียว ไม่ให้เรียนภาษาล้านนา
มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา
เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2464 มณฑลพายัพ
ก็ได้ประกาศใช้ พระราชบัญญัติประถมศึกษา
ในปลายปี หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2464
จะแบ่งเป็นหลักสูตรผู้ชาย หลักสูตรผู้หญิง
เนื้อหาที่ต้องสอนคือการสอนอ่านออกเสียง
การเขียน และการแต่งความ

ช่วงที่ 3 พัฒนาการหลักสูตรสมัย
หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ. 2475 –
พ.ศ. 2503) มณฑลพายัพได้ผนวกรวมกับเมือง
อื่นๆ เป็นอาณาจักรเดียวกัน เรียกว่าประเทศ
สยาม ปี พ.ศ. 2475 ประเทศไทยเปลี่ยนแปลง
การปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์
มาสู่ระบอบประชาธิปไตย ได้มีการพัฒนา
หลักสูตร พ.ศ. 2464 เป็นหลักสูตร พ.ศ. 2480
และ พ.ศ. 2491 ตามลำดับ ซึ่งหลักสูตร
พ.ศ. 2480 ได้รวมหลักสูตรผู้หญิงผู้ชาย
เข้าด้วยกัน วิชาภาษาไทยจะแบ่งออกเป็น
วิชาย่อย ๆ เช่น วิชาอ่าน วิชาคัด วิชาเขียน
วิชาแต่งความ และจดหมาย

ช่วงที่ 4 พัฒนาการหลักสูตรสมัย
พ.ศ. 2503 – พ.ศ. 2521 กระทรวงศึกษาธิการ
ได้ผลักดันให้มีการประกาศใช้แผนพัฒนา
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503 และได้พัฒนา
หลักสูตรการศึกษาพุทธศักราช 2494 เป็น

หลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน พ.ศ. 2503 หลักสูตรระดับประถมศึกษาแบ่งเป็น 2 ตอน คือหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้นกับหลักสูตรประถมศึกษาตอนปลาย เนื้อหาที่เรียนมีการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และหลักภาษาไทย

ช่วงที่ 5 พัฒนาการหลักสูตรสมัย พ.ศ. 2521 – พ.ศ. 2541 หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2503 ได้พัฒนาต่อมาเป็นหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 เพื่อแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ของหลักสูตร พ.ศ. 2503 เนื้อหาภาษาไทยที่ต้องเรียน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เน้นทักษะทั้งสี่ ไม่ได้แยกออกเป็นวิชาอ่านไทย เขียนไทย หลักภาษา หรือวรรณคดี หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้มีการปรับปรุงเมื่อ พ.ศ. 2533 เรียกว่า หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) การเรียน การสอนเน้นกระบวนการโดยใช้วิธีสอน หลายแบบ ให้เหมาะสม

ช่วงที่ 6 พัฒนาการหลักสูตรสมัย พ.ศ. 2541 – พ.ศ. 2551 หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 มีจุดมุ่งหมาย มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็น คนดีมีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย การเรียนรู้มี 8 กลุ่มสาระ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ ภาษาต่างประเทศ และกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดไว้ 5 สาระ คือ สาระการอ่าน สาระการ เขียน สาระการฟัง การดู และการพูด สาระหลัก การใช้ภาษาไทย สาระวรรณคดีและวรรณกรรม

ในปี พ.ศ. 2551 ได้มีการพัฒนาหลักสูตร พ.ศ. 2541 มาเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเพิ่มสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ เนื้อหาสาระยังใช้ 8 กลุ่มสาระเหมือน หลักสูตร พ.ศ. 2544 ทั้งได้กำหนดคุณภาพ ผู้เรียนว่า ต้องสามารถเลือกใช้ภาษาไทย มาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

ส่วนการนำหลักสูตรไปใช้ใน โรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ภาคเหนือพบว่า ภาคเหนือเริ่มมีการใช้หลักสูตร อย่างจริงจัง คือช่วงที่มีพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2464 เพราะภาคเหนือถูกปกครอง แบบเทศาภิบาล เป็นมณฑลพายัพ นโยบาย การจัดการศึกษา หลักสูตร การใช้หลักสูตร มาจากส่วนกลาง ต่อมาเมื่อภาคเหนือได้ถูก ผนวกกรมเข้าเป็นราชอาณาจักรไทย ภาษา ล้านนา ก็ถูกห้ามสอน ให้เรียนแต่ภาษาไทย อย่างเดียว ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งโรงเรียนใช้หลักสูตร แกนกลาง พ.ศ. 2551 เป็นหลัก ไม่มีหลักสูตร สถานศึกษาสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ชัดเจน บางโรงเรียนได้จัดหลักสูตรเสริม โดยนำความรู้ และภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาเป็นเนื้อหาในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การทอผ้า การทำการเกษตร การเชิดสิงโต การถนอม อาหาร ฯลฯ นโยบายการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในบางโรงเรียน ครูได้จัดทำหลักสูตรเสริมทักษะ ภาษาไทย เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาไทย มากขึ้น การจัดโครงสร้างหลักสูตรพบว่า หลาย โรงเรียนได้เพิ่มเวลาเรียนสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย จากสัปดาห์ละ 5 คาบ เป็น 9 คาบ บางโรงเรียนกำหนดให้ครูทุกคนสอนการอ่าน การเขียนเพิ่มวันละ 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง ครูทุกคนมีแผนการจัดการเรียนรู้ แต่แผนของครูบางโรงเรียนไม่ได้จัดทำขึ้นเอง หากแต่ใช้แผนของกลุ่มโรงเรียนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการจัดทำขึ้นจำหน่ายของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หรือไม่ก็เป็นแผนที่มีผู้วางไว้บนเว็บไซต์ ครูสามารถคัดลอกนำไปใช้ได้ แผนการจัดการเรียนรู้ของครูสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง

2. ผลการศึกษาวิธีการจัดการเรียน

การสอนการอ่าน การเขียนภาษาไทยของครูพบว่า มี 9 วิธี ได้แก่ การสอนอ่านแบบแจกลูกสะกดคำ การสอนแบบโครงงาน การสอนแบบใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) การสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการ การสอนโดยใช้เพลง เกม นิทาน การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ การสอนโดยมุ่งเน้นกระบวนการผลิตภาษา การสอนโดยใช้สื่อทางไกล และการสอนโดยเน้นการบูรณาการ โดยครูส่วนมากสอนการอ่าน การเขียน ด้วยวิธีอ่านแบบแจกลูกสะกดคำ การจัดการเรียนการสอนของครูบางคนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ขาดกระบวนการที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพราะครูขาดความเข้าใจที่ถูกต้อง คิดว่าการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง ศึกษาไปความรู้เอง และทำแบบฝึกทักษะ โดยที่ครูและผู้เรียนไม่มีการปฏิสัมพันธ์กัน ครูที่ได้รับรางวัลการสอนภาษาไทยดีเด่นมักจะมีวิธีการสอนที่โดดเด่น มีสื่อการสอนน่าสนใจ มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และมีความเพียรพยายาม

เอาใจใส่ ทุ่มเท เพื่อพัฒนานักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ ในส่วนของการใช้สื่อและนวัตกรรมในการเรียนการสอนของครูส่วนมากเป็นสื่อง่ายๆ สามารถทำได้เอง เช่น การใช้สื่อของจริง การใช้ภาพ แผนภาพ แผนภูมิ การใช้บัตรคำ แถบประโยค วิดีทัศน์ หรือเป็นสื่อที่มีจำหน่ายทางหน้าเว็บไซต์ นอกจากนี้ครูส่วนมากให้ข้อมูลตรงกันว่า การสอนการอ่าน การเขียนที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ วิธีการสอนซ่อมเสริมที่เน้นการฝึกปฏิบัติ และการทุ่มเทเวลาเอาใจใส่ฝึกฝนให้นักเรียนอ่านเขียนซ้ำ ๆ อยู่เสมอ จนนักเรียนสามารถอ่านได้คล่อง เขียนได้ถูกต้อง และที่สำคัญที่สุด คือ โรงเรียนที่ผู้บริหารให้ความสำคัญแก่การเรียนการสอนภาษาไทย วางนโยบายให้เพิ่มเวลาสอน จัดสรรครูสอนที่มีความรู้ตรงสาขาวิชาที่เรียนมา สนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อการจัดทำสื่อประกอบการสอน สนับสนุนและส่งเสริมให้กำลังใจในการปฏิบัติงานของครู จะส่งผลต่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน ส่วนศึกษานิเทศก์ก็ได้จัดอบรม พัฒนาเรื่องวิธีการจัดการเรียนการสอนการอ่าน การเขียนให้แก่ครูเสมอ นอกจากนี้ ศึกษานิเทศก์ยังได้จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองในเรื่องการมีส่วนร่วมในการติดตามและพัฒนาการอ่านการเขียนของนักเรียน การจัดทำโครงการพี่สอนน้อง การจัดการพัฒนาผู้บริหาร เพื่อจะได้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครู อีกทั้งส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน จากการวิเคราะห์เอกสารแบบทดสอบการอ่าน การเขียนของครูพบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่ได้วิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตร แบบทดสอบยังไม่

สอดคล้องกับจุดประสงค์ เช่น การวัดการอ่านออกเสียง หรือการวัดการเขียน ครูมักใช้แบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ ไม่ได้วัดตามสภาพจริง เช่น การอ่านออกเสียง หรือการเขียนตามคำบอก

3. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การอ่าน การเขียนภาษาไทยของโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ โดยการให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ของโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่า การอ่านออกเสียงคำศัพท์ที่กำหนดให้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนท้องถิ่น จำนวนร้อยละ 35.33 สามารถอ่านได้ถูกต้องชัดเจน ส่วนการเขียนสะกดคำจากภาพที่กำหนดให้นักเรียนจำนวนร้อยละ 54.50 เขียนคำศัพท์ได้ถูกต้อง สื่อความตรงกับภาพ นอกนั้นเขียนคำศัพท์ไม่ตรงกับภาพ บางคนเขียนคำศัพท์ได้ตรงกับภาพ แต่สะกดคำไม่ถูกต้อง สำหรับการแต่งประโยคพบว่า นักเรียนร้อยละ 78.33 เขียนประโยคได้สมบูรณ์ นอกนั้นมีข้อบกพร่องในเรื่องของการสะกดการันต์ สำหรับการอ่านคิดวิเคราะห์พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.33 ส่วนผลการศึกษาการอ่านออกเสียงคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือพบว่า การอ่านออกเสียงคำศัพท์ที่กำหนดให้ นักเรียนจำนวนร้อยละ 25.48 อ่านได้ถูกต้อง ชัดเจน ส่วนการเขียนสะกดคำจากภาพที่กำหนดให้พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 49.87 เขียนคำศัพท์

ได้ถูกต้อง สื่อความตรงกับภาพ นอกนั้นเขียนคำศัพท์ไม่ตรงกับภาพ และเขียนคำศัพท์ได้ตรงกับภาพ แต่สะกดคำไม่ถูกต้อง สำหรับการแต่งประโยคพบว่า นักเรียนร้อยละ 45.81 เขียนประโยคได้สมบูรณ์ นอกนั้นมีข้อบกพร่องในเรื่องของการสะกดการันต์ ประโยคขาดประธาน ขาดคำกริยา เรียงลำดับคำผิด ในประเด็นของการอ่านคิดวิเคราะห์พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.28

ผลการทดสอบการอ่านออกเสียงคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนท้องถิ่นพบว่า การอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ นักเรียนจำนวนร้อยละ 38.50 อ่านได้ถูกต้อง ชัดเจน ส่วนการเขียนสะกดคำจากภาพที่กำหนดให้พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 36.89 เขียนคำศัพท์ถูกต้อง สื่อความตรงกับภาพ นอกนั้นเขียนคำศัพท์ไม่ตรงกับภาพ และเขียนคำศัพท์ได้ตรงกับภาพ แต่สะกดคำไม่ถูกต้อง สำหรับการแต่งประโยคพบว่า นักเรียนร้อยละ 78.46 เขียนประโยคได้สมบูรณ์ นอกนั้นเขียนประโยคบกพร่องในเรื่องของการสะกดคำผิด เขียนประโยคขาดประธาน ขาดกริยา และเรียงลำดับคำผิด ในประเด็นของการอ่านคิดวิเคราะห์พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.59 ส่วนผลการศึกษาการอ่านออกเสียงคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือพบว่า การอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ นักเรียนจำนวนร้อยละ 38.59 อ่านได้ถูกต้อง ชัดเจน ส่วนการเขียนสะกดคำจากภาพที่กำหนดให้พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 42.75 เขียนคำ

ศัพท์ถูกต้อง สื่อความตรงกับภาพ นอกนั้น เขียนคำศัพท์ไม่ตรงกับภาพ เขียนคำศัพท์ได้ ตรงกับภาพ แต่สะกดคำไม่ถูกต้อง สำหรับการแบ่งประโยคพบว่า นักเรียนร้อยละ 68.38 เขียนประโยคได้สมบูรณ์ นอกนั้นเขียนสะกด คำผิด ประโยคขาดประธาน ขาดคำกริยา และ เรียงลำดับผิด ในประเด็นของการอ่านคิด วิเคราะห์พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.12

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยเรื่องการศึกษา หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอน การอ่าน การเขียนของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาในโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียน กลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือ มีประเด็นที่น่าสนใจ และควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาพัฒนาการหลักสูตร การเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา และการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ท้องถิ่น และโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือ สรุปผลได้ว่า พัฒนาการหลักสูตรภาษาไทย ระดับประถมศึกษาแบ่งเป็น 6 ช่วง โดย 2 ช่วงแรก เป็นการศึกษาภายในท้องถิ่น กล่าวคือ ศูนย์กลางการศึกษาอยู่ในวัด พระสงฆ์เป็นผู้สอน และใช้ตัวหนังสือล้านนา (อักษรไทยวน) ดังที่ จินตนา มัชฌมบุรุษ (2544) และสรวิศ อ่องสกุล (2544) ได้กล่าวตรงกันว่า การจัดการศึกษาของภาคเหนือ มีตั้งแต่ สมัยพญามังราย (พ.ศ. 1839 – 2101) และถือว่า วัดเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษา จึงมี พระสงฆ์เป็นครู การเรียนการสอนมุ่งเน้นไปทาง

พระพุทธศาสนา มีการสอนอ่านและเขียน หนังสือจนสามารถศึกษาพระไตรปิฎกได้ ตัวอักษรที่ใช้เรียนในวัดนั้น ส่วนใหญ่จะเป็น ตัวหนังสือเมือง (อักษรธรรมเหนือ) อักษร ผักขาม และอักษรขอม ซึ่งสันนิษฐานว่าใช้ มาตั้งแต่สมัยราชวงศ์มังราย ในช่วงที่ 3-6 เป็นยุคสมัยที่ภาคเหนือถูกปกครองจาก ส่วนกลาง เริ่มตั้งแต่รัชกาลที่ 6 มีนโยบาย ให้ ประชาชนทุกคนสำนึกในความเป็น พลเมืองไทย ไม่ให้มีการแบ่งแยก การศึกษา จัดขึ้นเพื่อสร้างความเป็นเอกภาพของชาติ พลเมืองทุกคนต้องสามารถอ่านออกเขียนได้ และพูดภาษาไทยได้ชัดเจน ทัดเทียมกับ พลเมืองในส่วนกลาง โรงเรียนในภาคเหนือ จึงยึดหลักสูตรตามที่ทางการกำหนด โดย พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2464 เป็น กฎหมายที่กำหนดให้เด็กทุกคนในวัย 7-14 ปี ต้องเข้าโรงเรียน มีหลักสูตรประถมศึกษาที่เน้น ให้ผู้เรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ การเรียน การสอนยึดตามที่หลักสูตรกำหนด คือ การสอน อ่านออกเสียง การเขียน การแต่งความ เมื่อมี การปรับหลักสูตรปี พ.ศ. 2521 หลักสูตร วิชาภาษาไทยถูกจัดอยู่ในมวลงประถมศึกษา กลุ่มที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ เนื้อหาที่เรียน มีการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ไม่ได้แยกเป็นวิชาอ่านไทย เขียนไทย หลักภาษา วรรณคดี เหมือนดังเช่นหลักสูตรที่ผ่านมา จนถึงหลักสูตร พ.ศ. 2541 หลักสูตรวิชา ภาษาไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย แบ่งออกเป็น 5 สาระ 5 มาตรฐาน ซึ่งถ้ามองในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร ให้เหมาะสมกับยุคสมัยก็เป็นไปตาม

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงของสังคมและความเจริญด้านเทคโนโลยีดังที่ พิจิตรา ธงพานิช (ทีสุกะ) (2557) กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีย่อมมีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา เพื่อทราบข้อบกพร่องในการที่จะนำไปปรับปรุงให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

ส่วนการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือพบว่า โรงเรียนใช้หลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 เป็นหลัก ไม่มีหลักสูตรสถานศึกษาสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีแต่หลักสูตรเสริมโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมในบางโรงเรียน สอดคล้องกับรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, อ้างถึงใน พิจิตรา ธงพานิช (ทีสุกะ), 2557) ที่กล่าวว่า แม้ว่าในคู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จะเปิดโอกาสให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนได้เอง แต่ก็มีจำนวนโรงเรียนน้อยมาก คือประมาณร้อยละ 27 เท่านั้นที่มีหลักสูตรสอดคล้องกับท้องถิ่นและผู้เรียน เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรแกนกลางสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขึ้นมาเพื่อให้โรงเรียนทุกโรงเรียนที่อยู่ในประเทศได้ใช้ในการจัดการศึกษา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจหรือได้รับประสบการณ์การเรียนรู้เช่นเดียวกันทั้งประเทศ ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดในประเทศไทยก็ตาม โดยในหลักสูตรจะกำหนดไว้ว่าต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอย่างไรและควรจัด

ประสบการณ์หรือรายวิชาใดให้แก่ผู้เรียนจึงจะทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ประเทศชาติต้องการ ดังนั้นโรงเรียนต่าง ๆ จึงใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนของตนเอง เพราะจะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้และมีคุณลักษณะตามที่ประเทศชาติต้องการ นอกจากนี้อาจจะเนื่องมาจากหากใช้หลักสูตรแกนกลางสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดก็จะสะดวกต่อการนำไปใช้เพราะกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางสาระการเรียนรู้ภาษาไทยขึ้นเพื่อ แจกจ่ายรายละเอียดของสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนดไว้เพียงกว้าง ๆ เอกสารประกอบหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการจัดทำขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เอกสารประกอบหลักสูตรสำหรับครู และเอกสารประกอบหลักสูตรสำหรับนักเรียน เอกสารประกอบหลักสูตรเหล่านี้จะนำเนื้อหาสาระภาษาไทยในหลักสูตรสู่การปฏิบัติได้ง่ายขึ้น ในเอกสารเหล่านี้จะแนะแนวทางครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมาย สมรรถนะของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรต้องการ (สนธิ สัตโยภาส, 2556)

2. ผลการศึกษาวิธีการสอนการอ่าน การเขียนภาษาไทยของครู พบว่ามี 9 วิธี ได้แก่ การสอนอ่านแบบแจกลูกสะกดคำ การสอนแบบโครงงาน การสอนแบบใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) การสอนโดยใช้

ทักษะกระบวนการ การสอนโดยใช้เพลง เกม นิทาน การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ การสอนโดยมุ่งเน้นกระบวนการผลิตภาษา การสอนโดยใช้สื่อทางไกล และการสอน โดยเน้นการบูรณาการ โดยครูส่วนมากสอน อ่านด้วยวิธีอ่านแบบแจกลูกสะกดคำ โดยกรมวิชาการ (2546) ได้อธิบายเรื่อง การแจกลูกและสะกดคำว่าเป็นกระบวนการขั้น พื้นฐานของการนำเสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด มาประสมเสียงกัน ทำให้ออกเสียงคำต่าง ๆ ที่มีความหมายในภาษาไทย การอ่านแบบแจกลูกสะกดคำเป็นเรื่อง จำเป็นมากสำหรับผู้เริ่มเรียน หากครูไม่ได้สอน การแจกลูกสะกดคำ นักเรียนจะขาดหลักเกณฑ์ ในการประสมคำ ทำให้เมื่ออ่านหนังสือมากขึ้น จะสับสน อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือผิด ซึ่งเป็นปัญหาของเด็กนักเรียนไทยในปัจจุบัน

ส่วนวิธีการสอนการอ่าน การเขียนที่ ประสบความสำเร็จนั้น ครูส่วนใหญ่ระบุตรงกัน ว่าต้องใช้วิธีการสอนซ่อมที่เน้นการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนฝึกซ้ำ ย้ำ ทวน จนสามารถอ่าน เขียนได้ถูกต้องและคล่องแคล่ว ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2554) และณัฐกร สงคราม (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การให้นักเรียนได้ฝึกหัดทำสิ่งใด สิ่งหนึ่งอยู่เสมอจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างคงทนถาวร ซึ่งเป็นไปตามกฎแห่งการ ฝึกหัดของ Thorndike ที่กล่าวว่า กฎแห่งการ ฝึกหัดแบ่งเป็นกฎแห่งการใช้ คือ เมื่อบุคคลเกิด การเรียนรู้แล้ว หากได้รับการฝึกหรือกระทำ บ่อย ๆ จนเกิดความชำนาญและเป็นความ เคยชินจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ยิ่งฝึก มากเท่าใดก็ยิ่งถูกต้องเท่านั้น และกฎแห่งการ

ไม่ได้ใช้ กล่าวคือ พฤติกรรมใด ๆ ก็ตามหากมี การเว้นระยะเวลานานหรือขาดการฝึกฝน ไม่ได้ กระทำซ้ำบ่อย ๆ การเรียนรู้นั้นจะไม่คงทน ถาวรลดประสิทธิภาพลง และในที่สุดอาจลืมได้ นอกจากนี้ยังพบว่า ครูมีการใช้เทคนิคการสอน ที่สร้างความสนใจของนักเรียน เช่น เพลง เกม กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะทำให้ นักเรียน เกิดความสนุกสนานแล้วยังทำให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้จากการร้องเพลงหรือเล่นเกม และทำกิจกรรมต่าง ๆ อีกด้วย สอดคล้องกับ การศึกษาของ รมินตรา วงศ์ปกรณ์, ศศิธร อินตุน และยุพิน อินทะยะ (2559) ที่ศึกษาพบ ว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อรูปแบบ ต่าง ๆ เช่น เกม นิทาน การ์ตูน การร้องเพลง จะช่วยพัฒนาการอ่านของผู้เรียนได้ (จุฬาลักษณ์ นัคคีย์, ยุพิน อินทะยะ และศศิธร อินตุน, 2558)

ในประเด็นของกระบวนการเรียน การสอนการอ่าน การเขียนภาษาไทยที่น่าสนใจ นั้นพบว่า ส่วนมากมักจะเป็นครูที่ได้รับรางวัล ดีเด่น หรือรางวัลยอดเยี่ยมในการจัดการเรียน การสอน จากการสัมภาษณ์ครูเหล่านี้พบว่า ครูต้องอุทิศเวลา ทุ่มเท เสียสละให้เด็กเป็น อย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นร่างกาย แรงทรัพย์ และ แรงใจ สอดคล้องกับผลงานของครูอีกท่านหนึ่ง ที่ได้รับรางวัล “สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี” คือ ครูเรียม สิงห์ทร แห่งโรงเรียนบ้านขอบด้ง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในฐานะครูผู้สร้าง การเปลี่ยนแปลงในชีวิตลูกศิษย์ มีผลงานเป็น ที่ประจักษ์ชัด ทุ่มเท เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ครู ผู้อุทิศตนเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สมิตรา จันทรเงา, 2560) โดยครูเรียมจัดการเรียน

ตามแนวทางของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เน้นหลักสูตรท้องถิ่น บูรณาการวิชาเรียนในสาระสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม สอดแทรกเนื้อหาเรื่องความพอเพียง ด้านสหกรณ์ และเชื่อมโยงกับสาระการงาน พื้นฐานอาชีพ แม้ว่าจะสอนสาระต่างกัน แต่ความเอาใจใส่ทุ่มเท เสียสละเพื่อเด็ก ก็เป็นลักษณะเดียวกัน

3. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การอ่าน การเขียนภาษาไทยระดับประถมศึกษาของโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ภาคเหนือพบว่า ในภาพรวม ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านการเขียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับต่ำจนถึงปานกลาง นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท้องถิ่นสามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องชัดเจนกว่านักเรียนในโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ คำที่นักเรียนท้องถิ่นอ่านออกเสียงคำถูกต้องเป็นจำนวนมากที่สุดคือคำว่า สัญลักษณ์ ในขณะที่กลุ่มชาติพันธุ์อ่านออกเสียงคำถูกต้องมากที่สุดคือคำว่า กตัญญู ส่วนคำที่ทั้งสองกลุ่มอ่านผิดคือคำว่า กลมเกลียว และปราดเปรียว ซึ่งเป็นคำที่มีเสียงควบกล้ำ นักเรียนกลุ่มท้องถิ่นจะออกเสียงควบกล้ำ ร ได้ชัดเจนกว่า และเมื่ออ่านคำที่มีตัวควบ ล ก็มักจะออกเป็นเสียง ร บ้าง หรือไม่ออกเสียงควบกล้ำบ้าง ทั้งนี้เด็กท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นเด็กไทใหญ่ ภาษาของพวกเขามีพยัญชนะควบ ย ร ว ไม่มี ล นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์จะมีปัญหาการออกเสียงทั้งพยัญชนะควบ ร และ ล นอกจากนี้ภาษากะเหรี่ยงไม่มีสระประสม บางกลุ่ม

ไม่มีตัวสะกด จึงออกเสียงผิด คำที่นักเรียนทั้งสองกลุ่มอ่านออกเสียงไม่ได้เป็นจำนวนมากเหมือนกัน คือคำว่า พระบรมราโชวาท อาจเป็นเพราะว่าเป็นคำราชาศัพท์มีหลายพยางค์ค่อนข้างยาก นักเรียนไม่ค่อยรู้จัก และไม่เข้าใจความหมายของคำ

ส่วนนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนทั้งสองกลุ่มสามารถอ่านออกเสียงคำว่า พระราชดำริได้ถูกต้องชัดเจนจำนวนมากที่สุดพอ ๆ กัน อาจเป็นเพราะว่า เป็นคำที่มีการใช้บ่อย เนื่องจากมีโครงการพระราชดำริ เป็นที่รู้จัก ได้ยินได้ฟังเสมอ เป็นคำที่มีการสะกดแบบง่าย ๆ มีเสียงตัวสะกดเพียงเสียงเดียว คำที่นักเรียนกลุ่มท้องถิ่นอ่านผิดเป็นจำนวนมากที่สุดคือ ศัสตราวุธ ซึ่งผิดในเรื่องเสียงควบกล้ำ และเสียงสระ มากที่สุด ในขณะที่นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อ่านคำว่า โกฎิ ผิดมากที่สุด เนื่องจากออกเสียงตัวสะกดผิด ส่วนคำที่นักเรียนทั้งสองกลุ่มอ่านไม่ได้เป็นจำนวนมากที่สุด คือ คำว่า ศฤงคาร อาจเป็นเพราะมี ตัว ฤ นักเรียนไม่รู้ว่าจะอ่านอย่างไร ออกเสียงสระอย่างไร จะเห็นได้ว่า ปัญหาการอ่านออกเสียงคำศัพท์ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มโรงเรียนพบว่า นักเรียนมีปัญหาการออกเสียงตัวสะกดมากที่สุด นอกจากนี้ยังมีปัญหาการออกเสียงคำควบกล้ำ การออกเสียงอักษรนำ การออกเสียง ร โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์พบปัญหาดังกล่าวมากกว่านักเรียนในโรงเรียนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สนิท สัตโยภาส (2532) ที่ทำวิจัยเรื่อง การสร้าง

แบบฝึกเพื่อสอนซ่อมเสริมนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีปัญหาด้านการออกเสียงตัวสะกดไม่ชัดเจน พบว่า นักเรียนชาวเขามีปัญหาด้านการออกเสียงตัวสะกดในมาตราแม่กง กต กม กก และ กบ ปัญหาด้านการออกเสียงพยัญชนะต้น ร ง ส และ ฮ การออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำ ร ล การออกเสียงสระอา แอ อี อือ อัว ออ เอื้อะ เอื้อะ และการออกเสียงวรรณยุกต์จัตวา

ผลการอ่านเพื่อความเข้าใจพบว่า โดยภาพรวมนักเรียนในโรงเรียนท้องถิ่นมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ เมื่อจำแนกตามระดับชั้นพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยของความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ยังเป็นเด็ก และเพิ่งเข้าเรียนในโรงเรียนเพียงแค่ 2 ปี จึงยังไม่คุ้นเคยกับภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่สอง อีกทั้งยังไม่ได้อ่านบทอ่านที่เป็นภาษาไทยมากนัก จึงทำให้มีค่าเฉลี่ยของความเข้าใจในการอ่านน้อยกว่านักเรียนในโรงเรียนท้องถิ่น ส่วนนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านอยู่ในระดับที่เท่ากันคือ อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเขียนสะกดคำศัพท์พบว่า โดยภาพรวม นักเรียนในโรงเรียนท้องถิ่นสามารถเขียนสะกดคำศัพท์ได้ถูกต้องมากกว่านักเรียนในโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ เมื่อจำแนกตามระดับชั้นพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 3 ของโรงเรียนทั้งสองกลุ่มมีความสามารถในการเขียนสะกดคำศัพท์ได้ถูกต้องและสื่อความได้ตรงกับรูปภาพอยู่ในระดับปานกลาง คำที่นักเรียนกลุ่มท้องถิ่นเขียนได้ถูกต้องมากเป็นจำนวนมากที่สุดคือ คำว่า รถยนต์ เช่นเดียวกับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ อาจเป็นเพราะว่า รถยนต์เป็นพาหนะที่ใช้ในชีวิตประจำวันเป็นประจำ เป็นคำที่เป็นที่รู้จัก ได้พูด ได้ฟัง ได้เห็นบ่อย ๆ ส่วนคำที่นักเรียนกลุ่มท้องถิ่นเขียนผิดเป็นจำนวนมากคือคำว่า กล้วย ที่เขียนผิดคือ ไม่มีตัว ล บ้าง เขียนวรรณยุกต์ไม่ถูกที่บ้าง นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ก็เขียนผิดเช่นกัน แต่มีคำที่เขียนผิดเป็นจำนวนมากกว่าคือ คำว่า ไทรทัศน์ ทั้งนี้อาจเป็นคำที่ไม่ค่อยได้ใช้ เพราะคนปัจจุบันใช้คำว่า ทิว เป็นส่วนมาก

ส่วนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนในโรงเรียนท้องถิ่นสามารถเขียนสะกดคำศัพท์ได้ถูกต้องและสื่อความได้ตรงกับรูปภาพเป็นจำนวนมากที่สุด คือ คำว่า คทา เช่นเดียวกับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอาจเป็นเพราะเป็นคำที่ไม่ซับซ้อน ไม่มีตัวสะกดการันต์ คำที่นักเรียนกลุ่มท้องถิ่นเขียนผิดมากที่สุด คือ คำว่า สายสัญญาณ ซึ่งอาจเป็นเพราะเป็นคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา มีพยัญชนะการันต์ 2 ตัว นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ก็เขียนสะกดคำนี้ผิดเช่นกัน แต่มีคำที่เขียนผิดเป็นจำนวนมากกว่า คือ คำว่า เครื่องสำอาง อาจเป็นเพราะนักเรียนไม่รู้จักคำนี้ จึงเขียนแยกเป็นของแต่ละชนิด นอกจากนี้บางคนเขียนผิดตามที่พบเห็นในเอกสาร การโฆษณา และสื่อบางชนิด เมื่อเปรียบเทียบการเขียนสะกดคำศัพท์จากภาพ นักเรียนกลุ่ม

ชาติพันธุ์เขียนได้ถูกต้องมากกว่ากลุ่มท้องถิ่นเล็กน้อย ซึ่งถือได้ว่าไม่มีความแตกต่างมากนัก ผลการแต่งประโยคพบว่า โดยภาพรวมนักเรียนในโรงเรียนท้องถิ่นสามารถเขียนประโยคได้ถูกต้องสมบูรณ์มากกว่านักเรียนในกลุ่มโรงเรียนชาติพันธุ์ เมื่อจำแนกตามระดับชั้นพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท้องถิ่นสามารถเขียนประโยคได้ถูกต้องสมบูรณ์มากกว่านักเรียนในโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ส่วนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนในโรงเรียนทั้งสองกลุ่มมีความสามารถในการเขียนประโยคได้สมบูรณ์ในระดับที่เท่ากัน อาจเป็นเพราะว่าเมื่อนักเรียนเติบโตเรียนชั้นสูงขึ้น พัฒนาการในเรื่องการสื่อสารของเด็กก็จะดีขึ้น เด็กเรียนรู้ว่าจะสื่อสารข้อความอย่างไร ภาษาแม่ของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น กลุ่มกะเหรี่ยง การเรียงประโยคจะเป็นลักษณะประธาน กรรม กริยา แต่เมื่อเด็กได้เรียนรู้ เรียนชั้นประถมศึกษาหลายปีแล้ว การเรียงประโยคจะถูกต้องตามลักษณะภาษาไทยมากขึ้น ผลการเขียนประโยคของเด็กทั้งสองกลุ่มจึงอยู่ในระดับเดียวกัน แต่เมื่อพิจารณาข้อบกพร่องของการเขียนประโยคนั้นพบว่า นักเรียนทั้งสองระดับชั้นของโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์เขียนสะกดคำผิดมากกว่านักเรียนในโรงเรียนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาลักษณะและวิธีการจัดการเรียนการสอนการอ่าน การเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษาโดยให้คนในท้องถิ่นและกลุ่มชาติพันธุ์ได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย
2. การบรรจุครูระดับประถมศึกษาควรบรรจุครูที่สำเร็จการศึกษาด้านประถมศึกษาหรือสาขาวิชาภาษาไทย เนื่องจากภาษาไทยเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนวิชาอื่นต่อไป ถ้าครูไม่มีความรู้ ไม่มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนภาษาไทย ก็เป็นเรื่องยากที่จะทำให้นักเรียนของนักเรียนพัฒนาขึ้น ส่วนการบรรจุครูในโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ควรคำนึงถึงครูในท้องถิ่นเป็นอันดับแรกและครูที่มีใจรักในวิชาชีพครูอย่างแท้จริง

3. บุคคลที่เป็นศึกษานิเทศก์ควรมีประสบการณ์ในการสอนอย่างน้อย 3-5 ปี เพื่อจะได้ให้คำแนะนำแก่ครูได้อย่างน่าเชื่อถือ และควรมีเวลาในการนิเทศ เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ ครู ตามบริบทที่ควรเป็น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ระดับชั้นประถมศึกษา สาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการเรียนรู้ของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์แต่ละกลุ่ม ทั้งในด้านลีลาการเรียนรู้ ความสามารถในการเรียนรู้และความสามารถในการใช้ภาษา
3. ควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนการอ่าน การเขียน หรือสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับเด็กท้องถิ่นและเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนภาคเหนือ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). *แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานกวีวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จินตนา มัชฌมบุรุษ. (2544). *การศึกษาสำนวนาสวรสหธรรมใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัย ฟาร์อีสเทิร์น.
- จุฬาลักษณ์ นาคศิษฐ์, ยุพิน อินทะยะ และศศิธร อินต๋น. (2558). การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสม เพื่อพัฒนาทักษะการออกเสียงและการเขียนคำศัพท์ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ขั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านแม่อุคคหลวง. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 6(1), 13 – 23.
- ณัฐกร สงคราม. (2553). *การออกแบบและพัฒนาวัสดุพิมพ์เพื่อการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิศนา แหมมณี. (2554). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิจิตรา ธงพานิช (ทีสุเกะ). (2557). *การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎี หลักการ แนวคิด ทิศทาง แนวโน้ม*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). นครพนม: คณะศิลปศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม.
- รมินตรา วรงค์ปกรณ์, ศศิธร อินต๋น และยุพิน อินทะยะ. (2559). การใช้สื่อเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 7(1), 15 – 29.
- สนิท สัตโยภาส. (2532). *การสร้างแบบฝึกเพื่อสอนซ่อมเสริมนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีปัญหาด้านการออกเสียงตัวสะกดไม่ชัดเจน*. เชียงใหม่: สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- สนิท สัตโยภาส. (2556). *การสอนภาษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สรวิชาติ อ่องสกุล. (2544). *การศึกษาสำนวนาสวรสหธรรมใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทิร์น.
- สุมิตรา จันทรเิง. (2560). *รัชกาลที่ 9 ครูของแผ่นดิน ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้ครูเริ่มสิงห์ทร*. *นิตยสารคู่สร้างคู่สม*, 38(985), 52–58.
- อรุณี สติธยาภักดีกุล. (2524). *วิวัฒนาการของหลักสูตรและวิธีสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

